

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. marts 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1625
Dok.: RAJ41827

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 716 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. marts 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 716 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere udsendelsen <http://front.xstream.dk/tvmv/?id=4630> et indslag fra TV Midt Vest den 6. marts 2011 og redegøre for baggrunden for at det er muligt at anlægge en civilretslig erstatningssag omkring et forhold som er afprøvet og afgjort ved såvel byret som landsret. Herunder bedes ministeren redegøre for - gerne med konkrete eksempler- det rimelige i at en anklaget kan blive frifundet ved såvel byret som landsret men dømt civilretligt for samme anklage.”

Svar:

I det pågældende indslag fra TV Midt Vest omtales en konkret sag, hvor en advokat på vegne af sin klient har udtaget stævning mod klientens far med påstand om erstatning for en række seksuelle krænkelser, selv om faren ved en tidligere straffesag i to instanser er blevet frifundet for straf for de samme forhold.

Af principielle årsager finder jeg ikke at burde udtale mig om den konkrete sag.

Generelt kan jeg oplyse, at en afgørelse om, at betingelserne for at pålægge strafansvar for en konkret hændelse ikke er opfyldt, ikke afskærer den, der mener at have krav på erstatning i anledning af hændelsen, fra efterfølgende at rejse et sådant krav.

Dette skal bl.a. ses i lyset af, at de juridiske betingelser for at pålægge strafansvar ikke er identiske med betingelserne for at pålægge erstatningsansvar. Herunder er kravene til bevisets styrke i civile sager normalt mindre end i straffesager.

Som et eksempel herpå kan jeg nævne en dom i en civil erstatningssag afsagt af Højesteret den 16. april 2002. I den pågældende sag havde sagsøgte tildelt sagsøgeren et knytnæveslag i ansigtet, hvorefter sagsøgeren faldt og slog baghovedet mod en fryser og et hyldearrangement. Ca. fem kvarter efter overfaldet indtrådte en hjerneskade.

I forbindelse med straffesagen var sagsøgte den 10. januar 1996 blevet idømt 30 dages fængsel i anledning af voldsudøvelsen. Retten fandt det i den forbindelse ikke bevist, at hjerneblødningen var forårsaget af sagsøgtes slag.

Under den efterfølgende erstatningssag udtalte Højesterets flertal, at det måtte anses for mere sandsynligt, at sagsøgers hjerneskade, som indtrådte i nær tidsmæssig sammenhæng med sagsøgtes voldsudøvelse, ikke ville være indtrådt uden denne handling, end at hjerneskaden ville være indtrådt også uden sagsøgtes handling. Flertallet anså derfor skaden for forårsaget af sagsøgte, hvorfor sagsøgte blev dømt til at betale erstatning til sagsøger.

Spørgsmålet om at idømme erstatning, når tiltalte er frifundet for straf på grund af bevisets stilling, har også været behandlet af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i bl.a. tre sager mod Norge.

Menneskerettighedsdomstolen har i den forbindelse ikke fundet det udelukket at idømme erstatningsansvar, selv om den dømte tidligere er blevet frifundet for straf for samme forhold. Derimod må retten i sådanne tilfælde være særdeles omhyggelig med ikke at udtale sig på en sådan måde, at frifindelsen for straf drages i tvivl eller forkastes.

Har den forurettede i en dansk straffesag anmodet om, at et erstatningskrav mod den tiltalte tages under påkendelse i forbindelse med selve straffesagen, jf. retsplejelovens § 991, kan domstolene derimod ikke efter dansk ret tilkende den forurettede erstatning, hvis den tiltalte samtidig frifindes for straf. I sådanne tilfælde skal domstolene således i medfør af retsplejelovens § 992, stk. 1, undlade at tage erstatningspåstanden under påkendelse, hvorefter den forurettede i stedet kan rejse erstatningskravet på ny under en efterfølgende civil sag, jf. § 992, stk. 2.